

Ökat nyinsjuknande i livmoderhalscancer utreds

Under de senast 3-4 åren har kvinnors nyinsjuknande i livmoderhalscancer ökat efter att dessförinnan legat stabilt under cirka 15 år. Ökningen motsvarar i absoluta tal omkring 100 fall per år och uppgår till 17 % vid en jämförelse mellan åren 2014-15 och 2002-13.

Nationella kvalitetsregistret för cervixcancerprevention har följt utvecklingen och noggrant analyserat vad ökningen kan bero på. Analyserna har visat att den främsta identifierbara orsaken till ökningen i livmoderhalscancer är att en ökande del av kvinnor med livmoderhalscancer har cellprov som bedömts normalt i föregående provtagning. Den bakomliggande orsaken till detta är inte helt känd och måste undersökas vidare tillsammans med landets laboratorier.

En handlingsplan har utarbetats för detta och ett intensivt arbete har påbörjats vid laboratorierna för att närmare analysera och komma till rätta med kvalitetsproblemen.

Med anledning av tidigare kvalitetsbrist i Norrbotten, som Region Norrbotten och vårt laboratorium Unilabs upptäckte och offentliggjorde i maj 2016, **har en stor del av den granskning som nu planeras i hela landet redan gjorts hos oss** då vi eftergranskade 10 000 prover.

Det är viktigt att **poängtera att skyddseffekten av att delta i cellprovsscreening fortsatt är mycket god** och att det är den enskilt bästa åtgärden för att inte riskera att drabbas av livmoderhalscancer.

Om du har frågor som berör situationen i Region Norrbotten så kan du ringa 1177.

FAQ till 1177 och HC med anledning av artikel i Läkartidningen om brister i screening av cellprover.

1. Den genomgång som ska göras nu handlar i första hand om **att förstå varför man ser en ökning av antalet tidiga (botbara) livmoderhalscancer över tid, i hela landet.**
2. Med anledning av tidigare kvalitetsbrist i Norrbotten, som Region Norrbotten och vårt laboratorium Unilabs upptäckte och offentliggjorde i maj 2016, **har en stor del av den granskning som nu planeras i hela landet redan gjorts hos oss** då vi eftergranskade 10 000 prover.
3. Vi identifierade en ökning av cancerfall under perioden 2014-2016 på grund av att vi vid eftergranskning hittade tre fall som tidigare missats. Det kan påverka utfallet för ett så pass litet landsting/region som Norrbotten, eftersom vi har så få fall per år.
4. I nuläget så kan vi bara avvakta det nationella initiativet och se om det leder till förändrade riktlinjer.
5. Det är viktigt att **poängtera att skyddseffekten av att delta i cellprovsscreening fortsatt är mycket god** och att det är den enskilt bästa åtgärden för att inte riskera att drabbas av livmoderhalscancer.

Anna Pohjanen, länschef Gyn/Obstetrik
Jonas Thörnqvist, biträdande Regiondirektör